

НАРЕДБА № 42 от 12.12.2008 г. за изискванията към ветеринарните лечебни заведения и видът и обемът на ветеринарномедицинската дейност, която може да се извършва в тях

Издадена от министъра на земеделието и храните, обн., ДВ, бр. 1 от 6.01.2009 г., в сила от 6.01.2009 г.

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определят:

1. изискванията към ветеринарните лечебни заведения, в които се осъществява ветеринарномедицинската дейност:

- а) ветеринарна клиника (лечебница);
- б) ветеринарна амбулатория (кабинет);
- в) ветеринарна лаборатория;

2. видът и обемът на ветеринарномедицинската дейност, която може да се извършва във ветеринарните лечебни заведения.

Чл. 2. (1) Ветеринарните лечебни заведения се регистрират по реда на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД), ако отговарят на изискванията на тази наредба.

(2) Ветеринарните лекари могат да упражняват ветеринарномедицинска практика в обектите по чл. 1, т. 1 след регистрация по реда на ЗВД.

(3) Продължителността на професионалния опит на ветеринарните лекари се доказва с официални документи за:

1. трудов стаж по специалността;
2. осигурителен стаж за самоосигуряващите се ветеринарни лекари;
3. извършване на ветеринарномедицинска дейност в чужбина.

(4) Професионалният опит по ал. 3, т. 2 се доказва с осигурителна книжка и удостоверение от директора на РВМС.

(5) Професионалният опит по ал. 3, т. 3 се доказва с официален документ, издаден от компетентния орган на съответната държава.

Раздел II

Общи изисквания към ветеринарна клиника (лечебница) и ветеринарна амбулатория (кабинет)

Чл. 3. (1) Ветеринарната клиника (лечебница) и ветеринарната амбулатория (кабинет) отговарят на следните общи изисквания:

1. разполагат с помещение за извършване на прегледи и манипулации (манипулационна), съобразено с изискванията за хуманно отношение към животните и правилата за здравословни и безопасни условия на труд, осигурено с постоянен източник на топла и студена вода;

2. в помещенията им има отопление, осветление и вентилация съобразно предназначението;

3. разполагат със санитарен възел, който е леснодостъпен за ползване;

4. оборудването, подовите настилки и стените с височина 1,80 м им позволяват влажно почистване и дезинфекция;

5. разполагат с медицинско оборудване, съобразено с вида и обема на извършваната дейност;

6. разполагат със средства и оборудване за стерилизация на инструментариум и консумативи;

7. при съхранение и работа със силнодействащи и токсични ветеринарномедицински продукти (ВМП), както и такива, които съдържат наркотични и психотропни субстанции, са обезопасени с метална врата или врата с метална решетка (ролетка), прозорци с метална решетка (ролетка) и/или сигнално-охранителна техника (СОТ);

8. разполагат с хладилник, осигуряващ съхранение на ВМП при температура съгласно условията на производителите;

9. разполагат с контейнер за отпадъци, отговарящ на нормативните изисквания.

(2) Изискванията по ал. 1, т. 1 и 4 не се отнасят за кабинети от IV категория.

(3) Помещението за извършване на прегледи и манипулации (манипулационна) разполага със:

1. маса за прегледи и манипулации;

2. медицински шкаф за съхранение на ВМП;

3. стерилни консумативи;

4. стойка за венозни инфузии;

5. инструментална маса;

6. стетоскоп и термометър;

7. отоскоп;

8. негативоскоп;

9. общ хирургичен набор.

Раздел III

Специфични изисквания към ветеринарните амбулатории (кабинети)

Чл. 4. (1) Ветеринарните амбулатории (кабинети) са четири категории съобразно определени изисквания:

1. IV категория са ветеринарните кабинети, които отговарят само на общите изисквания по чл. 3, ал. 1, с изключение на т. 1 и 4;

2. III категория са амбулаториите (кабинети), които отговарят на всички общи изисквания по чл. 3, ал. 1 и 3;

3. II категория са амбулаториите (кабинети), които отговарят на общите изисквания по чл. 3, ал. 1 и 3 и разполагат с обособен (чрез твърда плътна, непрозрачна и стигаща до тавана преграда) операционен сектор в манипулационната, който отговаря на изискванията на ал. 2;

4. I категория са амбулаториите (кабинети), които отговарят на общите изисквания по чл. 3, ал. 1 и 3 и разполагат с отделно помещение за операции, което отговаря на изискванията на ал. 3.

(2) Обособеният операционен сектор в манипулационната на II категория амбулатории разполага минимум със:

1. хирургическа маса;

2. стойка за инфузии;
3. инструментална маса;
4. общ хирургичен набор;
5. операционно (насочено) осветление;
6. барабани за стерилни консумативи.

(3) Отделното помещение за операции в I категория амбулатории отговаря на изискванията по ал. 2 и разполага със:

1. ЕКГ монитор;
2. източник на кислород под налягане;
3. източник на кислород - АМБУ;
4. набор за интубация;
5. хирургически набор за коремна хирургия и ортопедия;
6. барабани за стерилни консумативи;
7. бактерицидна лампа.

Чл. 5. (1) Ветеринарната клиника (лечебница) освен изискванията по чл. 3, ал. 1 и 3 разполага и със:

1. обособена чакалня и регистратура;
2. отделно помещение за операции (операционна);
3. апаратура и оборудване за лабораторни параклинични изследвания;
4. рентген и/или друга апаратура за образна диагностика;
5. стая за персонала;
6. подвижни клетки - най-малко две, за неколкочасово следоперативно наблюдение на пациента;
7. условия за отделяне на различните животни с цел избягване на възможност за взаимно нараняване и дразнене;
8. обособен сектор с апаратура за физиотерапия и/или ехография;
9. източници на топла и студена вода в манипулационната и в операционната;
10. ЕКГ апарат.

(2) Операционната разполага минимум със:

1. операционна маса;
2. инструментална маса;
3. хирургични набори (общ, коремен, ортопедичен, гръден и др.);

4. апарат за инхалационна анестезия;
5. инфузионна помпа;
6. ЕКГ монитор;
7. операционно осветление;
8. бактерицидна лампа;
9. вакуумпомпа;
10. набор за интубация - ларингоскоп, интубационни тръби;
11. барабани за стерилни консумативи;
12. апарат за изкуствена белодробна вентилация;
13. медицински шкаф - за стерилни еднократни хирургични средства;
14. електрокоагулатор.

(3) Ветеринарната клиника може да бъде регистрирана със или без стационар, като за регистрацията със стационар е необходимо:

1. помещенията за отделните видове животни да са отделени така, че да не се допуска контакт между тях;
2. помещенията за настаняване на животните да са съобразени с физиологичните и поведенческите нужди на съответния вид животни съгласно нормативните изисквания за хуманно отношение към животните;
3. да разполагат с отделни места за съхранение на храните на отделните видове животни.

Раздел IV

Вид и обем на ветеринарномедицинската дейност, която може да се извършва във ветеринарна амбулатория и ветеринарна клиника

Чл. 6. (1) Във ветеринарна амбулатория (кабинет) от IV категория могат да се регистрират ветеринарни лекари само за изпълнение на държавната профилактична програма и за лечение на животни в животновъдните обекти. В кабинета не се приемат за преглед животни.

(2) Във ветеринарна амбулатория (кабинет) от III категория се извършват прегледи, диагностика, лечебна и профилактична дейност за съответния вид животни с изключение на хирургични интервенции.

(3) Във ветеринарна амбулатория (кабинет) от II категория могат да се извършват освен посочените в ал. 2 дейности и следните хирургични манипулации и операции - инцизии, обработка на рани, козметични операции, отстраняване на кожни образувания, тумори на млечната жлеза, кастрация на мъжки и женски животни, ампутация на крайници, шиниране, стоматологични процедури и физиотерапия.

(4) Във ветеринарна амбулатория (кабинет) от I категория може да се извършват всички видове операции с изключение на череп, гръден кош и гръбначен стълб.

(5) Във ветеринарната амбулатория от всяка категория може да се извършва образна диагностика (ехография) и/или физиотерапия, ако има ехографски апарат и/или апарат за физиотерапия.

(6) Ветеринарните амбулатории в специализираните ветеринарни участъци отговарят на изискванията

по ал. 3 с изключение на ветеринарните амбулатории в птицевъдните обекти, които отговарят на изискванията по ал. 2.

Чл. 7. (1) Във ветеринарните клиники се извършват прегледи, диагностика, лечебна, профилактична дейност и хирургични операции за съответния вид животни.

(2) В една ветеринарна клиника трябва да упражняват ветеринарномедицинска практика не по-малко от двама ветеринарни лекари.

Чл. 8. (1) Обемът на дейността на ветеринарните клиники и амбулатории се определя от вида на обслужваните от тях животни и може да бъде:

1. за продуктивни животни - дребни и едри преживни, свине, птици и др;
2. за непродуктивни животни - домашни любимци, спортни коне, ловни кучета и декоративни животни.

(2) Обемът на дейността по ал. 1 може да бъде за един, няколко или всички видове животни.

(3) Лечение на продуктивни животни и коне може да се извършва и извън лечебните заведения в животновъдните обекти.

Чл. 9. (1) Във ветеринарните клиники и ветеринарните амбулатории се водят и съхраняват следните документи:

1. удостоверение за регистрация по чл. 30 ЗВД;
2. амбулаторен дневник по образец, утвърден от генералния директор на Националната ветеринарномедицинска служба (НВМС);
3. дневник за ВМП - име и адрес на доставчика, име на ВМП, дата на получаване и срок на годност;
4. дневник за извършените дезинфекции - вид на дезинфекционното средство, дата и час на извършване;
5. нормативни актове, които регламентират ветеринарномедицинската дейност;
6. писмена процедура за почистване, дезинфекция и обеззаразяване на помещенията;
7. писмена процедура за реда за контрол върху инфекциите;
8. писмени правила за работа с ветеринарните отпадъци в съответствие с изискванията на Закона за управление на отпадъците;
9. дневник, в който в началото и в края на работния ден се вписват температурните стойности на хладилника, в който се съхраняват ВМП.

(2) Документацията по ал. 1, т. 2 и 3 се съхранява за срок една година от датата на последното вписано обстоятелство.

(3) Ветеринарните лекари, с които е сключен договор за изпълнение на държавната профилактична програма и програмите за надзор и ликвидиране на болести по животните, водят и документация по образец, утвърден от генералния директор на НВМС.

(4) В амбулаторния дневник по ал. 1, т. 2 се вписват:

1. всяко прегледано и/или лекувано животно;
2. всички извършени посещения извън амбулаторията или клиниката.

(5) Във ветеринарните клиники и амбулатории освен дневникът по ал. 1, т. 2 може да се води дневник и на електронен носител, в който да се вписват допълнителни данни, съобразени с изискванията на Кодекса за добра ветеринарномедицинска практика и професионална етика на ветеринарния лекар по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за съсловната организация на ветеринарните лекари в България.

(6) Ветеринарните лекари, които упражняват ветеринарномедицинска практика, представят при поискване водената от тях документация на контролните органи от НВМС.

Чл. 10. В едно помещение за прегледи и манипулации или една операционна не може да се обслужва повече от едно животно по едно и също време.

Чл. 11. Във ветеринарните клиники и амбулатории:

1. се обявяват работно време и ценоразпис на ветеринарномедицинските услуги, поставени на видно място;

2. се поставя табела, която указва възможността за получаване от лечебното заведение на спешно ветеринарномедицинско обслужване извън работното време (телефон за връзка и др.).

Чл. 12. (1) В удостоверение за регистрация на ветеринарното лечебно заведение се вписват:

1. органът, издал удостоверението, и датата на издаване;

2. видът на ветеринарното лечебно заведение (клиника или амбулатория);

3. категорията на кабинета;

4. обемът на ветеринарномедицинската дейност, която може да се извършва във ветеринарното лечебно заведение според видовете животни по чл. 8;

5. със стационар или без стационар - за клиниките;

6. със или без сектор за образна диагностика и/или физиотерапия;

7. адресът на ветеринарното лечебно заведение;

8. уникалният регистрационен номер на ветеринарното лечебно заведение.

(2) Към удостоверението за регистрация се прилагат като неразделна част списък на ветеринарните лекари, работещи във ветеринарното лечебно заведение, и уникалните им регистрационни номера.

(3) Промяна на обстоятелства по ал. 1 и 2 се извършва с допълнение към удостоверението за регистрация, в което се отразяват промените, издадено от директора на съответната РВМС.

(4) За издаване на допълнение към удостоверението за регистрация управителят на ветеринарното лечебно заведение подава заявление по образец, в което посочва вида на промените.

(5) Допълнението за промените се издава в 7-дневен срок от подаването на заявлението след становище на комисия, назначена със заповед на директора на РВМС, в която участва и представител на съответната областна колегия на БВС.

(6) За издаване на допълнение за промени в удостоверението за регистрация се събира такса, определена в тарифата по чл. 14, ал. 2 ЗВД.

Чл. 13. (1) Във ветеринарните клиники и амбулатории се назначават на работа ветеринарни лекари, ветеринарни техници и технически персонал, който да осигурява своевременно и в пълен обем съответните ветеринарномедицински услуги.

(2) Ветеринарен лекар може да бъде наеман да осъществява ветеринарномедицинска практика във ветеринарна клиника или амбулатория, при условие, че е регистриран по реда на ЗВД за работа в съответното ветеринарно лечебно заведение.

(3) Ветеринарните лекари, ветеринарните техници и техническият персонал се назначават на работа от управителя на ветеринарното лечебно заведение след упълномощаване от собственика.

(4) Задълженията и отговорностите на персонала се определят от управителя на ветеринарното лечебно заведение.

(5) Персоналът във ветеринарните лечебни заведения разполага и използва индивидуални предпазни средства при работа с кръв, телесни течности, заразни материали и др.

(6) Управителят на лечебното заведение утвърждава правила за действие в случаите на нараняване по време на работа и процедурите по чл. 9, ал. 1, т. 6, 7 и 8.

(7) Ветеринарните лекари във ветеринарните клиники и амбулатории информират собствениците на животните за възможните разходи за лечение, изследвания и процедури.

(8) Операции се извършват след подписване на информирано съгласие от собственика на животното, което се съхранява в лечебното заведение най-малко една година.

Чл. 14. (1) Ветеринарните лекари при осъществяване на ветеринарномедицинската практика използват апаратури, инструменти и консумативи, които съответстват на характера на дейността и потребностите в спешни случаи.

(2) Ветеринарните лекари при осъществяване на ветеринарномедицинската практика използват инструменти за еднократна употреба и/или инструменти след стерилизация.

(3) Инструментите се съхраняват по начин, който осигурява тяхната стерилност.

(4) Ветеринарните отпадъци се изхвърлят и унищожават при спазване изискванията на правилата по чл. 9, ал. 1, т. 8, като за целта се осигуряват непропускащи контейнери.

Чл. 15. (1) Ветеринарните лекари, регистрирани във ветеринарните клиники и амбулатории, осъществяват практика на територията на един ветеринарен участък.

(2) Изискването на ал. 1 не се отнася за лечение на домашни любимци, спортни коне, ловни кучета и декоративни животни след съгласуване с областната колегия на Българския ветеринарен съюз (БВС).

(3) Алинея 2 не се отнася за имунопрофилактична дейност.

(4) Съгласуването по ал. 2 се извършва от председателя на областната колегия на БВС в тридневен срок от поискването му и важи за целия период на дейност на съответното лечебно заведение. Председателят на областната колегия на БВС не може да откаже съгласуване.

Чл. 16. (1) Всеки регистриран ветеринарен лекар, практикуващ в един ветеринарен участък, разполага с лекарска чанта, необходима при домашни посещения и за оказване на неотложна медицинска помощ.

(2) Лекарската чанта съдържа задължително: стетоскоп, термометър, ръкавици, средства за стерилизация, лекарствени продукти за спешни случаи, различни размери спринцовки и игли и консумативи (превързочни материали и др.), ВМП и хладилна чанта за пренасяне на ВМП.

(3) Практикуващият ветеринарен лекар може да добавя в лекарската чанта и други инструменти и консумативи съобразно спецификата и вида на пациентите си.

(4) Домашни посещения за лечение на домашни любимци се разрешават само при невъзможност за транспортиране поради опасност за живота на животното.

Раздел V

Изисквания към ветеринарните лаборатории и вид и обем на дейността, която може да се извършва в тях

Чл. 17. (1) Ветеринарните лаборатории извършват лабораторни изследвания с диагностична и/или

профилактична цел.

(2) Ръководител на лаборатория може да бъде лице с квалификационна степен магистър по ветеринарна медицина и най-малко три години лабораторен стаж.

(3) Лабораторните специалисти имат образование и квалификация, съответстващи на видовете изследвания, извършвани от тях.

Чл. 18. (1) Лабораториите за ветеринарномедицински изследвания:

1. разполагат с квалифициран персонал, оборудване и материали съобразно вида на извършваните изследвания;

2. разположени са в електрифицирани и канализирани помещения, осигурени с постоянен източник на топла и студена вода;

3. разполагат със санитарен възел;

4. в помещенията има отопление, осветление и вентилация съобразно предназначението;

5. оборудването, подовите настилки, стените и таваните позволяват влажно почистване и дезинфекция;

6. разполагат със средства и апарати за стерилизация и хладилник или хладилна камера за съхранение на термолабилните материали.

(2) Ветеринарните лаборатории разполагат със самостоятелно обособени помещения, чиито размери, конструкция и разположение осигуряват разделяне на дейностите и изолиране на тестсистемите за отделните видове изследвания:

1. за приемане и обработване на материалите за изследване;

2. за съхранение на хранителни среди, химически материали и реактиви;

3. за подготовка на хранителни среди;

4. за лабораторни изследвания;

5. за съхраняване на биологични материали, съдържащи живи причинители на особено опасни инфекции;

6. за стерилизация (автоклав или инсинератор);

7. за миене и сушене на посуда.

Чл. 19. (1) Във ветеринарните лаборатории за всяка длъжност се разработват длъжностни характеристики и се утвърждават от ръководителя.

(2) Ръководителят на ветеринарната лаборатория утвърждава писмено:

1. методите за лабораторни изследвания;

2. инструкциите за работа с лабораторните уреди;

3. инструкциите за достъп до биологичните материали, съдържащи живи причинители на особено опасни инфекции, и работа с тях;

4. инструкциите за достъп до лабораторията в зависимост от степента на биориск и работа с живи причинители на особено опасни инфекции;

5. инструкцията за почистване и дезинфекция на помещенията и оборудването;

6. инструкцията за движение на диагностичните материали - приемане, идентификация, обработване, изследване и съхранение;

7. инструкцията за обезвреждане на пробите.

Чл. 20. (1) Във ветеринарните лаборатории се водят и съхраняват следните документи:

1. дневник за получените диагностични средства, химикали и реактиви, хранителни среди, клетъчни култури, референтни материали и други биологични продукти, съдържащ данни за: произход, дата на получаване и срок на годност;

2. лабораторен дневник, в който се вписват:

а) дата и входящ номер на получаване на пробата;

б) номер и дата на съпроводителния документ на пробата;

в) име, длъжност и адрес на изпращача;

г) вид и количество на пробата и годност за изследване;

д) вид и цел на лабораторното изследване;

е) резултат от изследването и номер на протокола от изследването;

ж) начин на обезвреждане на пробата;

3. протоколи от лабораторните изследвания, които да съдържат:

а) номер и датата на провеждане на изследването;

б) данни за пробата - идентификация, дата на вземане, метод на изследване;

в) данни за хранителните среди, реактиви, антигени, серуми, диагностикуми със съответните срокове на годност;

г) резултати от изследването;

д) заключение;

е) подпис на извършилия изследването и на ръководителя на лабораторията;

4. дневник за отразяване на резултатите от метрологичния контрол на лабораторните уреди;

5. дневник за ежедневно регистриране на температурата и влажността в лабораторията;

6. дневник за поддържаните в лабораторията референтни щамове и собствени изолати, в който да са отразени номерът или кодът на щам, видът, датата на получаване и броят пасажки;

7. дневник за извършени ежедневни почиствания и дезинфекции;

8. удостоверение за регистрация по чл. 30 ЗВД;

9. нормативни актове, които регламентират лабораторната практика.

(2) Документите по ал. 1 се представят при поискване от контролните органи на НВМС.

(3) Документите по ал. 1 се съхраняват за срок три години.

Чл. 21. При работа във ветеринарните лаборатории:

1. не се допускат външни лица в работните лабораторни помещения;
2. персоналът на лабораторията работи задължително с работно облекло, ръкавици и други предпазни средства за лична защита съобразно риска от заразяване;
3. при работа с инфекциозен или потенциално инфекциозен материал се работи само с автоматични пипети;
4. след приключване на работа всички епруветки и стъкленици, съдържащи инфекциозен материал, се надписват и съхраняват в хладилник, който се заключва и запечатва от ръководителя на лабораторията;
5. не се допуска излизането на персонала извън лабораторията със специалното работно облекло;
6. отпадъчните материали се обеззаразяват в дезинфекционен разтвор чрез автоклавиране или изгаряне;
7. не се допуска изхвърлянето на инфекциозен материал в канализацията или на сметищата за твърди отпадъци без предварително обеззаразяване;
8. унищожаването на отпадъчните материали се извършва в съответствие с изискванията на Закона за управление на отпадъците;
9. използваният инструментариум се дезинфекцира в дезинфекционен разтвор, след което се почиства и стерилизира в автоклав или сух стерилизатор;
10. след завършване на работа работните места и помещения се почистват и дезинфекцират.

Чл. 22. Ръководителят на ветеринарната лаборатория:

1. организира дейността на лабораторията в съответствие с изискванията на ЗВД;
2. изпраща за уточняване всяка проба с неясен или съмнителен резултат в съответната национална референтна лаборатория;
3. удостоверява с подписа си и печата на лабораторията достоверността на получените резултати от изследването;
4. уведомява незабавно НВМС за наличието на причинители на заразни болести и други болести с масов характер по животните, както и такива, които представляват опасност за здравето на хората.

Чл. 23. Ветеринарните лаборатории са длъжни:

1. да регистрират резултатите от лабораторните изследвания;
2. при диагностициране на заразно заболяване, подлежащо на задължително обявяване, да изпратят в централното управление на НВМС и съответната РВМС копие от съпроводителното писмо и протокола с резултатите от извършеното изследване;
3. да използват утвърдени в страната и/или международно признати методи;
4. да съхраняват изследваните проби в случаите по чл. 20, т. 4 по подходящ начин до изпращането им в съответната национална референтна лаборатория.

Чл. 24. При нарушение на изискванията към обектите, в които се упражнява ветеринарномедицинска практика, се прилага чл. 35, ал. 1, т. 2, чл. 44 и 412 ЗВД.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Автоклавиране" е стерилизация на различни материали в апарати (автоклав) чрез въздействие с водна пара и под налягане.
2. "Антиген" е вещество, способно да предизвика специфична имунобиологична реакция в организма, проявена в клетъчен или хуморален имунен отговор.
3. "Ветеринарен техник" е лице, което притежава диплома за завършено средно професионално ветеринарномедицинско образование.
4. "Информирано съгласие" е подписано от собственика на животното писмено уведомление за:
  - а) диагноза за състоянието на животното и прогноза за рисковете от лечението (операцията);
  - б) името на хирурга;
  - в) какви грижи трябва да се положат от собственика за животното след операцията.
5. "Клиничен стаж" е продължителността на упражняване на ветеринарномедицинска практика от ветеринарен лекар, регистриран по реда на ЗВД.
6. "Референтни шамове" са чиста култура микроорганизми от даден вид, изолирани от различни източници или от един източник в различно време, носещи специфичните особености на съответния микробен вид и определен фенотип.
7. "Серум" е течна съставка на кръвта, получена след отстраняване на формените елементи и фибриногена в процеса на кръвосъсирване.
8. "Специализиран ветеринарен участък" е животновъден обект със затворен технологичен цикъл за отглеждане на определен вид животни, в който са въведени мерки за биосигурност.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- § 2. Наредбата се издава на основание чл. 26, ал. 2 от Закона за ветеринарномедицинската дейност и отменя Наредба № 59 от 2006 г. за изискванията за ветеринарномедицинска практика (обн., ДВ, бр. 46 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 81 от 2007 г.).
- § 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".
- § 4. Регистрираните ветеринарни лечебни заведения се привеждат в съответствие с изискванията на тази наредба в едногодишен срок от влизането ѝ в сила.
- § 5. Контролът по изпълнение на наредбата се възлага на генералния директор на НВМС.